

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5360/2542

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์อินเตอร์เครดิต แอนด์ ทรัสต์ จำกัด (มหาชน) ผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน นายเพชรหรือเพชร ปิ่นประดับ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146, ป.วิ.พ. มาตรา 55, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องเป็นเจ้าของที่ดินพร้อมบ้านพิพาทซึ่งมีลูกหนี้ที่ 2 เป็น ผู้ถือกรรมสิทธิ์และจำนองไว้แก่ผู้ร้อง ส. ยื่นคำร้องคัดค้านต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้คัดค้านว่าบ้านหลังดังกล่าวเป็นของตนเองให้ผู้คัดค้าน ถอนการยึด ผู้คัดค้านสอบสวน แล้วมีคำสั่งให้ถอนการยึด ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลขอให้คืนคำสั่งกลับหรือแก้ไขคำสั่งของ ผู้คัดค้านตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146 ผู้คัดค้านเข้ามาเป็นคู่ความใน คดีโดยยื่นคำคัดค้านต่อศาล ศาลชั้นต้นมีคำสั่งกลับคำสั่งของผู้คัดค้านโดยไม่ให้ถอนการยึด ผู้คัดค้านไม่ใช้สิทธิอุทธรณ์ แต่ ส. อุทธรณ์ คู่ความในคดีคือ ผู้ร้องและผู้คัดค้านเท่านั้น ส่วนส.เป็นบุคคลภายนอกคดีไม่ใช่คู่ความที่ถูกโต้แย้งสิทธิในชั้นนี้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 153 ไม่มีสิทธิที่จะเข้ามาในคดีเพื่ออุทธรณ์ และฎีกาในคดีนี้ได้ สิทธิของ ส. จะมีอย่างไรเป็นเรื่องที่ส.จะต้องไปดำเนินการอีกเรื่องหนึ่งส. จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งศาลชั้นต้น

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ (จำเลย) ทั้งสองไว้เด็ดขาดเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2537 และพิพากษาให้ลูกหนี้ทั้งสองล้มละลายเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2538 ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2537 ลูกหนี้ที่ 2 ได้ทำสัญญายืมเงิน 1,500,000 บาท จากผู้ร้อง โดยจดทะเบียนจำนองที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 79116 ตำบลฉิมพลี (บางระมาด) อำเภอตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นประกันหนี้ไว้แก่ผู้ร้อง ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 2 ไว้เด็ดขาดผู้ร้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ในฐานะเจ้าหนี้มีประกัน ผู้คัดค้านสอบสวนแล้วมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้รับชำระหนี้จากเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่จำนอง โดยมีเงื่อนไขว่า หากผู้ร้องได้รับชำระหนี้จากนางสาวสุรดา ดุลยาพิศฐ์ชัย ผู้ค้าประกันไปแล้วเพียงใด ให้สิทธิได้รับชำระหนี้ลดลงเพียงนั้น ต่อมาวันที่ 27 พฤศจิกายน 2538 ผู้ร้องนำผู้คัดค้านไปยึดที่ดินที่จำนองพร้อมสิ่งปลูกสร้างคือ บ้านเลขที่ 58/47 หมู่ที่ 12 แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งก่อสร้างไปแล้วประมาณร้อยละ 60 นายสมบุญ ฝรั่งศรีตระกูล ยื่นคำร้องคัดค้านต่อผู้คัดค้านว่า บ้านเลขที่ดังกล่าวเป็นของตนเองไม่ใช่ของลูกหนี้ที่ 2 ผู้คัดค้านไม่มีสิทธิยึด ขอให้ถอนการยึด ผู้คัดค้านสอบสวนแล้วเห็นว่า นายสมบุญ ก่อสร้างบ้านบนที่ดินของตนเอง แม้ต่อมาจะโอนขายที่ดินให้แก่ลูกหนี้ที่ 2 บ้านก็ไม่ใช่ส่วนควบของที่ดิน กรรมสิทธิ์ในบ้านจึงไม่โอนไปด้วย เนื่องจากนายสมบุญกับลูกหนี้ที่ 2 ได้ทำสัญญาว่าจ้างก่อสร้างบ้านอีกฉบับหนึ่งต่างหาก ลูกหนี้ที่ 2 ไม่มีสิทธิจดทะเบียนจำนองบ้านไว้แก่ผู้ร้อง มีคำสั่งให้ถอนการยึดบ้านเลขที่ 58/47 ดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่าคำวินิจฉัยของผู้คัดค้านไม่ชอบ เพราะสัญญาว่าจ้างก่อสร้างบ้าน

ระหว่างนายสมบุรณ์กับลูกหนี้ที่ 2 เป็นสัญญาจ้างทำของ กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้สิ่งก่อสร้างตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับจ้าง นายสมบุรณ์จึงไม่ใช่เจ้าของบ้านเลขที่ 58/47 ดังกล่าว

สัญญาว่าจ้างก่อสร้างบ้านข้อ 3 ที่ระบุว่า หากผู้ว่าจ้างผิดนัดไม่ชำระเงินค่าจ้างผู้รับจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาและให้ถือว่ากรรมสิทธิ์ในบ้านเป็นของผู้รับจ้างโดยไม่จำเป็นต้องคืนเงินค่าจ้างที่รับไว้ และผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบค่าเสียหายที่เกิดจากการไม่ชำระค่าจ้างตามสัญญานั้น ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนจึงเป็นโมฆะ ผู้ร้องรับจำนองไว้โดยสุจริตย่อมมีบุริมสิทธิเหนือที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขอให้มีการสั่งกลับหรือแก้ไขคำสั่งของผู้คัดค้านผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า บ้านเลขที่ 58/47 หมู่ที่ 12 แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ไม่เป็นส่วนควบของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 79116 ตำบลฉิมพลี(บางระมาด) อำเภอตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

เนื่องจากในการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินระหว่างนายสมบุรณ์ พึ่งวงศ์ตระกูล กับลูกหนี้ที่ 2 คู่สัญญาได้ทำสัญญาว่าจ้างก่อสร้างบ้านบนที่ดินดังกล่าวอีกฉบับหนึ่งต่างหาก และในสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินระบุว่าไม่มีสิ่งปลูกสร้าง ลูกหนี้ที่ 2 จึงไม่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านเลขที่ 58/47 ดังกล่าว

สัญญาว่าจ้างก่อสร้างบ้านระหว่างนายสมบุรณ์กับลูกหนี้ที่ 2 เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินตามที่ระบุไว้ในข้อ 11 ของสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน สิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาจึงต้องบังคับตามสัญญาจะซื้อจะขายและตามบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องซื้อขายมิใช่สัญญาจ้างทำของ โดยลูกหนี้ที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างมีหน้าที่ชำระค่าจ้างก่อสร้างให้แก่ผู้จะขายหรือผู้รับจ้างตามสัญญา แต่เมื่อเช็คที่ลูกหนี้ที่ 2 ออกให้เพื่อชำระค่าจ้างก่อสร้างเรียกเก็บเงินไม่ได้ ลูกหนี้ที่ 2 จึงเป็นผู้ผิดนัด แม้ผู้จะขายที่ดินซึ่งเป็นผู้รับจ้างยังไม่ได้บอกเลิกสัญญาก็ไม่เป็นเหตุให้ลูกหนี้ที่ 2 มีกรรมสิทธิ์ในบ้านดังกล่าว สัญญาว่าจ้างก่อสร้างบ้านข้อ 3 ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนการจำนองไม่ครอบคลุมไปถึงบ้านเลขที่ 58/47 ซึ่งเป็นของนายสมบุรณ์ ผู้ร้องรับจำนองไว้โดยไม่สุจริต ขอให้ยกคำร้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งกลับคำสั่งของผู้คัดค้าน โดยไม่ให้ถอนการยึดบ้านเลขที่ 58/47 หมู่ที่ 12 แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานครนายสมบุรณ์ พึ่งวงศ์ตระกูล อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษายืนนายสมบุรณ์ พึ่งวงศ์ตระกูล ฎีกาโดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะฎีกาในข้อเท็จจริงศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "คดีนี้ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้มีประกันนำยึดที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 79116 ตำบลฉิมพลี (บางระมาด) อำเภอตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีชื่อลูกหนี้ที่ 2 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และจำนองไว้แก่ผู้ร้องพร้อมบ้านเลขที่ 58/47 บนที่ดิน นายสมบุรณ์ พึ่งวงศ์ตระกูล ยื่นคำร้องคัดค้านต่อผู้คัดค้านว่าบ้านเลขที่ 58/47 ดังกล่าวเป็นของตน ผู้คัดค้านไม่มีสิทธิยึด ขอให้ถอนการยึดผู้คัดค้านสอบสวนแล้วมีคำสั่งให้ถอนการยึดบ้านเลขที่ 58/47 ดังกล่าว ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสั่งกลับหรือแก้ไขคำสั่งของผู้คัดค้านตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146 ผู้คัดค้านเข้ามาเป็นคู่ความในคดีโดยยื่นคำคัดค้านต่อศาลศาลชั้นต้นมีคำสั่งกลับคำสั่งของผู้คัดค้านโดยไม่ให้ถอนการยึดบ้านเลขที่ 58/47 ดังกล่าวผู้คัดค้านมิใช่สิทธิอุทธรณ์ แต่นายสมบุรณ์อุทธรณ์ มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่านายสมบุรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่า คู่ความในคดีนี้คือ ผู้ร้องและผู้คัดค้านเท่านั้น ส่วนนายสมบุรณ์เป็นบุคคลภายนอกคดีมิใช่คู่ความที่ถูกโต้แย้งสิทธิในชั้นนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ไม่มีสิทธิจะเข้ามาในคดีเพื่ออุทธรณ์และฎีกาในคดีนี้ได้สิทธิของนายสมบุรณ์จะมีอย่างไร เป็นเรื่องที่นายสมบุรณ์จะต้องไปดำเนินการอีกเรื่องหนึ่งนายสมบุรณ์จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งศาลชั้นต้น ที่ศาลชั้นต้นสั่ง

รับอุทธรณ์และรับฎีกานายสมบุรณ์ และศาลอุทธรณ์พิพากษาตามอุทธรณ์นายสมบุรณ์นั้นไม่ชอบ"
พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และยกฎีกานายสมบุรณ์

องค์คณะ

พิชัย เตโชพิทยาภล · ทองเลื่อน พูลพิพัฒน์ · ไพโรจน์ คำอ่อน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5360/2542>